

Bibliografie neustále narůstající islamistické literatury by dnes již vydala na několik objemných svazků. I mimo vlastní muslimské země vznikají specializovaná orientalistická nakladatelství a vedle knižních titulů vycházejí každoročně stovky studií v odborných časopisech. Toto množství informací se snaží podchytit bibliografický soupis J. D. Pearsona Index Islamicus, sestavovaný v Cambridgi. Jeho nejstarší verze eviduje studie z let 1906–1955. Dále byly vydávány suplementy. Dnes vychází čtvrtletně The Quarterly Index Islamicus. J. D. Pearson řídil také sestavení Arab Islamic Bibliography, Harvester Press, 1977.

Základní islamistickou příručkou zůstává trvale Encyklopaedia of Islam, 1. vyd. Leiden, 1913–34, 2. vyd. vychází v Leidenu od r. 1960. V r. 1986 vyšel V. svazek (část písmena M). Velmi užitečná je také zkrácená verze Handwörterbuch des Islam (1941), resp. Shorter Encyclopaedia of Islam, 1953 (a reprinty).

Tento krátký bibliografický výběr se nemůže vyhnout jisté nahodilosti. Uvádíme především práce v češtině. Další užitečné bibliografie obsahují Hrbkův překlad Koránu (díla o Koránu a Muhammadovi) a Kropáčková skripta Moderní islám (o novodobém islámu, utříděno oblastně).

A) Původní práce v češtině:

- Hrbek I. a Petráček K.: Muhammad, Praha, 1967
 Kovář J.: Islám a muslimské země, Praha, 1984
 Kropáček L.: Moderní islám, I–II, UK Praha, 1971–72
 Křikavová A., Mendel M. a Müller Z.: Islám – ideál a skutečnost, Praha, 1990
 Mendel M. a Müller Z.: Svět Arabů, Praha, 1989
 Muzikář J. a kol.: Islám a současnost, Praha, 1985
 Muzikář J. a kol.: Islám v politice, Praha, 1987
 Muzikář J. a kol.: Zápas o novodobý stát v islámském světě. Od mešity k parlamentu, Praha, 1989
 Petráček K.: Islám a obraty času, Praha, 1969
 Rypka J. a kol.: Dějiny perské a tádžické literatury, Praha, 1956
 Tauer F.: Svět islámu. Jeho dějiny a kultura, Praha, 1984

Přeložené práce, z nichž byly uváděny ukázky:

- Korán, Praha, 1972 (přeložil a zasvěcenou předmluvou a komentářem opatřil I. Hrbek)
 Abú l-Hasan Alí al-Mas'údí: Rýžoviště zlata a doly drahokamů, Praha, 1983 (ukázka ze str. 316)
 Ibn Tufajl: Živý syn Bdícího, Praha, 1957 (ukázka ze str. 82–83)
 Ibn Chaldún: Čas království a říší. Mukaddima, Praha, 1972 (ukázka ze str. 422–4, 442–5, 451)
 Nový Orient 1/71, Myšlenky islámské mystiky (z překladů V. Kubičkové byly citovány ukázky mystických veršů at-Túsího, Asterábádího, Abú Sa'ída a Attára).

Autor zároveň děkuje za laskavý souhlas s použitím citací z těchto překladů dr. I. Hrbkovi (uvedená arabská díla) a dr. V. Kubičkové-Stivínové (perská poezie).

B) Práce v evropských jazycích:

Tento stručný výběr zaznamenává hlavně významné práce novější a ty, které byly zmíněny. Někdy jsme pokládali za účelné připojit kratičkou anotaci. Nezařazujeme tituly ze stále rostoucího počtu kritických vydání a překladů původních děl středověkých muslimských učenců.

Práce obecného zaměření:

- Arberry A. J. (ed.): Religion in the Middle East, 2 sv., Cambridge, 1969 (rozsáhlý přehled náboženské problematiky na Středním východě, utříděný oblastně i tematicky, studie od předních odborníků)
- Balta P.: L'Islam dans le monde, Paris, 2. vyd. 1991 (bohatě informativní příručka)
- Berque J. et J. P. Charnay: Normes et valeurs dans l'Islam contemporain, Paris, 1966 (filosoficky prohloubené pohledy na soudobý islám)
- Brunschvig et G. E. von Grunebaum (vyd.): Classicisme et déclin culturel dans l'histoire de l'Islam, Paris, 1957 (k otázce islámské stagnace)
- Bouamrane Chikh et Gardet L.: Panorama de la pensée islamique, Paris, 1984 (přehledný výklad všech stránek islámské vzdělanosti)
- Corbin H.: Histoire de la philosophie islamique, Paris, 1964
- týž: Face de Dieu, face de l'homme, Paris, 1983 (šíitská filosofie a mystika)
- Delcambre A.-M.: L'islam, Paris, 1990 (svěží aktuální postřehy)
- Etienne B.: L'islamisme radical, Paris, 1987 (soudobé militantní formy islámu)
- Gardet L. et G. C. Anawati: Introduction à la théologie musulmane, Paris, 1948; 3. vyd. 1981 (klasické dílo katolických teologů)
- Gardet L.: Les hommes de l'islam, Paris, 1977 (úvahy křesťanského myslitele)
- Goldziher I.: Richtungen der islamischen Koranauslegung, Leiden, 1920
- týž: Vorlesungen über den Islam, Heidelberg, 1925 (patří ke klasickému fondu islamistiky)
- Grunebaum G. E.: Unity and Variety in Muslim Civilization, Chicago, 1955
- Guillaume A.: Islam, Harmondsworth, 1954
- Halm H.: Das Reich des Mahdi, München, 1991 (nejnovější výklad ismá'ílije)
- Laoust H.: Les Schismes dans l'Islam, Paris, 1987 (sekty)
- MacDonald D. B.: Development of Muslim Theology, Jurisprudence and Constitutional Theory, New York, 1903
- Mitchell R. P.: The Society of the Muslim Brothers, Oxford, 1969
- Rippin A. and J. Knappert: Textual sources for the study of Islam, Manchester, 1986 (přeložené texty z různých tematických oblastí islámu)
- Rodinson M.: Islam et capitalisme, Paris, 1966 (proč islámský svět nedospěl ke kapitalismu)
- Saidbajev T. S.: Islam i občestvo, Moskva, 1978 (marxistický výklad, hl. o islámu v SSSR)
- Schacht J.: An Introduction to Islamic Law, Oxford, 1964 (systematický výklad hana-fijského práva)
- Smith W. C.: Islam in Modern History, Princeton – London, 1957
- Stepanjanc M. T.: Islam v filosofskoj i občestvennoj mysli zarubežnogo vostoka (XIX–XX vv.), Moskva, 1974 (hl. o pákistánské filosofii)

Tritton A. S.: Muslim Theology, London, 1947

Watt W. M.: Islam and the Integration of Society, London, 1961 (sociologie islámu)

Mystika

Anawati G. C. et L. Gardet: Mystique musulmane, Paris, 1976

Arberry A. J.: Sufism, 1950

Lings M.: What is Sufism, Berkeley, 1977 (výklad anglického praktikujícího súfího)

Massignon L.: La passion d'al-Hallaj, martyr mystique de l'Islam, Paris, 1922; nové vyd. 1976

týž: Essai sur les origines du lexique de la mystique musulmane, Paris, 1922

Nicholson R. A.: The Mystics of Islam, London, 1914

Ritter Hellmut: Das Meer der Seele, Leiden, 1955 (zvl. myšlenky Attárovy)

Vitray-Meyerovitch E. de: Anthologie du soufisme, Paris, 1978 (bohatý výběr utříděných textů)

Islám ve vztahu k Evropě a křesťanství

Arnaldez R.: Jésus dans la pensée musulmane, Paris, 1988 (obraz Ježíše v islámské mystice)

Caspar R.: Pour un regard chrétien sur l'islam, Paris, 1990

Gardet L.: Regards chrétiens sur l'Islam, Paris/Desclée, 1986

Malvezzi A.: L'islamismo e la cultura europea, Firenze, 1956

Moubarac Y.: Recherches sur la pensée chrétienne et l'Islam dans les temps modernes et à l'époque contemporaine, Beyrouth, 1977

Said E. W.: Orientalism, New York, 1979 (kritika orientalistiky od palestinského autora)

Práce současných muslimských autorů v evropských jazycích:

Balić Smail: Ruf vom Minarett, 3. vyd., Hamburg, 1984

Garaudy R.: Promesses de l'Islam, Paris, 1981

týž: L'islam vivant, Alger, 1986

Chomeini, Ajatollah: Der islamische Staat, Berlin, 1983 (překlad z perského originálu: Imám Rúholláh al-Musáví al-Chomejní: Velájat-e faqíh. Hokúmat-e Eslámí, Teherán, 1357)

Iqbal M.: The Reconstruction of Religious Thought in Islam, Oxford, 1934

Lahbabi M. A.: Le personnalisme musulman, Paris, 1964